

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto

Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Elintarvikkeiden ja sivutuotteiden jäljittäminen, takaisin veto ja käsittely afrikkalaisen sikaruton tautitapauksessa

G 8.1

Elintarvikkeiden ja sivutuotteiden jäljittäminen, takaisin veto ja käsittely tai hävittäminen, jos on todettu afrikkalaisen sikaruton tautitapaus tuotantoeläiminä pidettävillä sioilla

Ruokaviraston ohje elintarvikealan toimijoille ja niitä valvoville viranomaisille käsittelee afrikkalaisen sikaruton (ASF) tartuntapaikasta peräisin olevien, sioista (ml. tarhattu villisika) saatujen elintarvikkeiden ja sivutuotteiden jäljittämistä, takaisin vetoa ja hävittämistä, kun Suomessa on todettu afrikkalaisen sikaruton tautitapaus tuotantoeläiminä pidettävillä sioilla. Jäljittämistä ja takaisinvetomenettelyä voidaan soveltaa myös sisämarkkinoiden kautta Suomen markkinoille tuotuun lihaan, jos siinä epäillään ASF-tartuntariskiä. Sikaeläimistä peräisin oleviin elintarvikkeisiin ja muihin tuotteisiin kohdistuu myös Ruokaviraston perustamiin rajoitusvyöhykkeisiin liittyviä alueellisia rajoituksia silloin, kun tautitapaus on todettu Suomessa.

Jos epäillään afrikkalaisen sikaruton tartuntavaaraa aiheuttavan elintarvike-erän pääseen hyväksytyyn liha-alan elintarvikehuoneistoon tai markkinoille, tulee tilanteen selvittelyyn ryhtyä välittömästi. Tiedon asiasta pitää kulkea eri tahoille nopeasti ja tartuntavaaraa aiheuttavat elintarvikkeet tulee ensi tilassa poistaa tuotantoketjusta ja viranomaisen harkinnan mukaan myös markkinoilta. Samalla varmistetaan mahdollisesti tartunnanvaarallisten sivutuotteiden turvallinen käsittely.

Eläinterveys- ja elintarvikevalvontaviranomaiset tekevät yhteistyötä elintarvikkeiden ja sivutuotteiden jäljittämisessä ja takaisinvedon ohjeistamisessa. Toimijoilla on keskeinen rooli eläinten ja tuotteiden jäljittämisessä viranomaisten ratkaisujen tueksi ja takaisinvedon toteuttamisessa.

Ohjetta voidaan soveltaa myös muiden a-luokan eläintautien torjunnassa (esim. klassinen sikarutto, suu- ja sorkkatauti). Jos ohjetta sovelletaan muiden a-luokan eläintautien torjuntaan, on huomioitava eri tautien itämisajat ja muut erityiset ominaisuudet komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 liitteen VII mukaisesti.

1 Mikä on afrikkalainen sikarutto?

Afrikkalainen sikarutto on lainsäädännön perusteella vastustettava a-luokan eläintauti, jonka vastustustoimenpiteistä vastaavat eläinterveysviranomaisina Ruokavirasto, aluehallintovirastot ja kunnaneläinlääkärit.

Tautia aiheuttava virus leviää helposti esimerkiksi sikojen siirtojen, sianlihatuotteiden, sivutuotteiden, eläinkuljetuskaluston tai villisikojen mukana. Kauas uusille alueille siirtyneet tartunnat ovat aiheutuneet ihmisen toiminnasta, kun esim. siat tai villisiat ovat syöneet tartunta-alueelta tuotua, viruksella saastunutta ruokajätettä tai elintarvikkeiden tähteitä. ASF-virus ei tuhoudu matalissa

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto
Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Elintarvikkeiden ja sivutuotteiden jäljittäminen, takaisinvento ja käsittely afrikkalaisen sikaruton tautitapauksessa

ruuanvalmistuslämpötiloissa ja pystyy siksi leviämään myös mm. savustetun tai ilmakeivattun lihatuotteen mukana. Pakastukseen ei tuhoa virusta. Afrikkalainen sikarutto ei tartu ihmiseen.

2 Määritelmiä

Tässä ohjeessa on käytetty mm. seuraavia käsitteitä. Koska käsitteiden määritelmät voivat olla hieman erilaisia elintarvikelainsäädännössä kuin eläintautilainsäädännössä, on haluttu selventää, mitä niillä tarkoitetaan tässä ohjeessa.

Eläinperäiset tuotteet (EU) 2016/429:

a) eläinperäiset elintarvikkeet mukaan luettuina hunaja ja veri;

Tuotteet (EU) 2016/429:

a) sukusolut ja alkioit;

b) eläinperäiset tuotteet;

c) eläimistä saatavat sivutuotteet ja niistä johdetut tuotteet;

Liha (EY) 853/2004: Syötäväksi soveltuvat eläimen osat veri mukaan lukien. Myös esimerkiksi sisäelimet.

Tuore liha (EU) 2020/687: Liha, jauheliha ja raakalihavalmiste, mukaan lukien tyhjiökäärretty tai suojakaasupakkaukseen käärretty liha, jolle ei ole tehty muita käsittelyjä kuin jäähdytys, jäädytys tai pakastaminen.

Elintarvikejalostuslaitos (EU 2020/687 art. 19) tarkoittaa tässä ohjeessa sellaista elintarvikehuoneistoa, jossa jalostetaan lihaa. Se on hyväksytty liha-alan elintarvikehuoneisto (liha-alan laitos) tai rekisteröity elintarvikehuoneisto, jossa valmistetaan lihavalmisteita tai raakalihavalmisteita. Se voi olla myös yksityishenkilön omistamasta lihasta lihavalmisteita valmistava nk. rahtityötä tekevä rekisteröity elintarvikehuoneisto. Asetus (EU) 2020/687 käyttää termiä "food processing establishment", elintarvikejalostuslaitos (art. 19), mutta ei määrittele sitä. Laitos-sana voi aiheuttaa epäselvyyttä, koska sitä käytetään eri säädöksissä hieman eri merkityksissä. Asetus (EC) 853/2004 käyttää termiä "establishment", joka on suomennettuna "elintarvikehuoneisto", joko rekisteröity tai hyväksytty elintarvikehuoneisto.

Käsittelylaitos tarkoittaa tässä ohjeessa sivutuotteita käsittelevää laitosta, tehdasta tms.

Eläimistä saatavat sivutuotteet (EU) 1069/2009: Tässä ohjeessa lyhyesti sivutuotteet. Kuolleiden eläinten kokonaiset ruhot tai ruhonosat taikka muut eläinperäiset tuotteet, joita ei ole tarkoitettu ihmisravinnoksi, mukaan lukien munasolut, alkioit ja siemenneste. Esimerkiksi lihantarkastuksessa hylätty ruho ja muut eläimen osat, joita ei käytetä ihmisravinnoksi, sekä entiset elintarvikkeet.

Takaisinvento tarkoittaa tässä ohjeessa elintarvikkeen tai sivutuotteen jäljittämistä ja poistamista tuotantoketjusta ja markkinoilta.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto

Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Elintarvikkeiden ja sivutuotteiden jäljittäminen, takaisin veto ja käsittely afrikkalaisen sikaruton tautitapauksessa

3 Afrikkalaisen sikaruton toteaminen

Afrikkalainen sikarutto todetaan sioista tai villisioista otetuista näytteistä Ruokavirastossa tehtävillä laboratoriotutkimuksilla. Ainakin ensimmäinen Suomessa todettava ASF-tapaus varmistetaan myös EU:n vertailulaboratoriossa, ennen kuin tauti katsotaan virallisesti vahvistetuksi. Taudin hävittämistoimenpiteisiin ryhdytään kuitenkin mahdollisimman nopeasti ja jo ennen vertailulaboratorion vahvistusta ainakin, jos saatavilla olevien tietojen, kuten eläinten oireiden, mahdollisen tartuntalähteen ja Ruokaviraston laboratoriotuloksen perusteella on saatu riittävä varmuus siitä, että tautitapaus on todellinen.

4 Viestintä ASF-tapauksesta

Ruokavirasto tiedottaa afrikkalaisen sikaruton esiintymisestä tautitapauksen varmistuttua mm. mediatiedotteella, verkkosivuillaan ja sosiaalisen median kanavillaan. Ennen julkista tiedottamista Ruokavirasto pyrkii ilmoittamaan löydöksestä asianomaisille teurastamoille ja muille toimijoille ja niitä valvoville virkaeläinlääkäreille sekä keskeisille sidosryhmille Ruokaviraston eläintaudeista johtuvia erityistilanteita koskevan viestintäohjeen mukaisesti.

5 Elintarvikkeiden ja sivutuotteiden jäljitys

Aluehallintovirasto johtaa alueellaan eläintaudin torjuntaa ja sen leviämisen estämistä. Taudintorjunta voi vaatia usean aluehallintoviraston yhteistyötä. Aluehallintovirasto huolehtii taudin alkuperän ja leviämisen selvittämisestä. Aluehallintovirasto, käytännössä läänineläinlääkäri, käyttää toimissa apunaan kunnaneläinlääkäriä sekä teurastamoita valvovaa virkaeläinlääkäriä, jos eläimiä on toimitettu teuraaksi. Tarvittaessa voidaan jäljityksessä käyttää apuna myös kunnan elintarvikevalvontaviranomaisia.

Kun sikojen pitopaikassa epäillä tai on todettu esiintyvän afrikkalaista sikaruttoa, aluehallintovirasto selvittää kaiken saatavilla olevan tiedon avulla, mistä tartunta on mahdollisesti tullut ja onko virus voinut levitä edelleen muualle. Osana selvitystä arvioidaan, kuinka kauan tartunta on todennäköisesti ollut pitopaikassa ennen taudin toteamista. Afrikkalaisen sikaruton kyseessä ollessa eläinten siirtoja selvitetään vähintään 15 vuorokautta taaksepäin siitä, kun epäilystä on ilmoitettu, ellei selvityksestä saaduista tiedoista johtuen aikaa ole syytä pidentää. Selvitys koskee mm. sitä, onko sikoja viety teurastamolle.

Tuotteet, jotka ovat peräisin tartuntapitopaikan sioista, ja muut tuotteet, jotka ovat olleet kosketuksessa tartuntapitopaikasta peräisin oleviin ruohoihin, sianlihaan, sianlihatuotteisiin tai sivutuotteisiin, jäljitetään. Jäljitys tehdään asetuksen (EU) 2020/687, 19 art. mukaan vähintään ensimmäiseen elintarvikejalostuslaitokseen saakka. Käytännössä tuotteet jäljitetään vähintään teurastamoista, leikkaamoista, lihavalmistelaitoksista, varastoista ja elintarvikehuoneistoista, joihin ko. tuoretta lihaa on toimitettu jalostettavaksi. Riskien arvioinnin perusteella tai tapauskohtaisen harkinnan mukaan jäljittäminen voidaan ulottaa paitsi hyväksytyihin, myös rekisteröityihin elintarvikehuoneistoihin kuten tukkuun tai vähittäismyyntipaikkaan. Toimija voi lisäksi oman riskinarviointinsa pohjalta jäljittää ja käsitellä/ hävittää myös muita tuotteita.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto
Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Elintarvikkeiden ja sivutuotteiden jäljittäminen, takaisin veto ja käsittely afrikkalaisen sikaruton tautitapauksessa

Aluehallintovirasto voi riskinarvioinnin perusteella sulkea jäljittämisen ja toimenpiteiden ulkopuolelle tuotteet, jotka katsotaan turvallisiksi (2020/687 art. 17). Jäljittämisen ja toimenpiteiden ulkopuolelle sulkeminen ei ole hallinnollinen päätös. Tuotteiden turvallisuuden arviointi perustuu asetuksen 2020/687 liitteen VII vaatimukseen riskin vähentämiseen sopivista lämpö- ja muista käsittelyistä. Riittävästi kuumennetut ja/tai muuten turvallisiksi käsitellyt tuotteet suljetaan takaisinvedon ulkopuolelle.

Tapauskohtaisessa harkinnassa ja riskien arvioinnissa huomioidaan tartuntapitopaikasta peräisin olevien, oletetun tartunta-ajankohdan jälkeen teurastettujen sikojen määrä, tapauksen havaitsemiseen kulunut aika sekä se, kuinka paljon kyseisistä sioista saatuja tuotteita on ehditty toimittaa jalostettavaksi. Lisäksi huomioidaan, onko lihaa toimitettu jalostettavaksi rekisteröityihin elintarvikehuoneistoihin. Elintarvikkeiden jäljitys ja takaisin veto kohdistuu ensisijaisesti tuoreeseen lihaan ja ensisijaisesti elintarvikehuoneistoihin.

Läänineläinlääkäri ottaa yhteyttä alueellaan sijaitsevan teurastamon virkaeläinlääkäriin ja teurastamoon, jos sikoja on viety kyseiseen teurastamoon jäljitystä edellyttävänä ajanjaksona. Jos sioista peräisin olevaa lihaa on toimitettu eteenpäin muuhun elintarvikehuoneistoon, läänineläinlääkäri vastaa tiedon välittämisestä paikalliselle eläinterveysviranomaiselle. Tarvittaessa läänineläinlääkäri välittää tiedon myös toiseen aluehallintovirastoon läänineläinlääkärille. Valvova viranomaisena on yhteydessä toimijaan tuotteiden edelleen jäljittämiseksi. Myös paikalliselle elintarvikevalvontaviranomaiselle välitetään tieto asiasta. Jäljittämisessä voidaan tarvita elintarvikevalvontaviranomaisten apua.

Teurastamo tai muu elintarvikealan toimija selvittää paikallisen valvojan eläinterveysviranomaisen kanssa läänineläinlääkärin ohjauksessa, missä tartuntapitopaikasta peräisin olleista sioista saadut liha, lihatuotteet ja sivutuotteet sillä hetkellä ovat, ja ovatko ne mahdollisesti olleet kosketuksissa muihin ruhoihin tai tuotteisiin niin, että virus on voinut saastuttaa niitä.

Saastumisen mahdollistavalla kosketuksella tarkoitetaan tässä ohjeessa sitä, että tartuntapaikasta peräisin olevien sikojen jälkeen samassa linjassa teurastetaan muusta pitopaikasta peräisin olevia sikoja tai että niiden lihaa leikataan samassa linjassa tartuntapaikasta peräisin olevien sikojen ruhojen leikkaamisen jälkeen ennen linjan seuraavaa pesua ja desinfiointia. Saastumisen mahdollistava kosketus voi tarkoittaa myös tuotteiden säilyttämistä suojaamattomana ja kosketuksissa tartuntapitopaikasta peräisin olevan materiaalin kanssa esimerkiksi ruhovarastossa tai kuljetusastiassa. Saastumisriski arvioidaan myös muiden leikkaamo- ja käsittelylinjojen, laitteiden sekä kuljetusvälineiden osalta.

Jäljitettävät sivutuotteet ovat voineet syntyä teurastamossa tai muussa liha-alan hyväksytyssä elintarvikehuoneistossa tai jo pitopaikassa. Jäljitys on tehtävä vähintään ensimmäiseen sivutuotteita vastaanottaneeseen laitokseen tai toimijaan asti. Lanta, mukaan lukien kuivikkeet ja käytetyt pehkut, jäljitetään siihen paikkaan, johon ne on varastoitu. Teurastamon virkaeläinlääkäri, läänineläinlääkäri ja tarvittaessa kunnaneläinlääkäri selvittävät teurastamon tai muun toimijan valvojan ja edustajan kanssa, mitä sivutuote-eriä jäljityksen tulisi kattaa. Myös eläinten kuljetusajoneuvoissa olleet kuivikkeet ja lanta tulee jäljittää.

Aluehallintovirasto toimittaa luettelon jäljitetyistä tuote-eristä Ruokavirastoon.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto

Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Elintarvikkeiden ja sivutuotteiden jäljittäminen, takaisin veto ja käsittely afrikkalaisen sikaruton tautitapauksessa

6 Päätös jäljityksen perusteella tartuntavaaralliseksi tunnistettujen tuotteiden käsittelystä tai hävittämisestä

Ruokavirasto tekee käsittely-, jalostus- ja hävittämispäätöksen (päätös taudin hävittämisestä) (2020/687, art. 19). Lisäksi Ruokavirasto määrää tartuntavaaralliseksi tunnistettujen materiaalien ja aineiden puhdistamisesta tai käsittelystä (laitteet, kuljetusvälineet yms., taudintorjuntatoimenpiteitä koskeva päätös).

Ruokavirasto antaa toimijalle osoitetun hallintopäätöksen, jossa määrätään, miten jäljityksen perusteella tunnistetut elintarvikkeet tulee hävittää ja sivutuotteet käsitellä, jalostaa tai hävittää. Määräys annetaan sille toimijalle, jonka hallussa elintarvikkeet ja/tai sivutuotteet ovat (2020/687 art. 19). Päätös annetaan tarvittaessa erillisenä tuotantoketjun eri toimijoille.

Tartuntapitopaikasta tartunta-aikana peräisin olleista sioista saadut liha, muut elintarvikkeet ja sivutuotteet luokitellaan luokan 2 sivutuotteeksi. Myös muu kuin tartuntapitopaikasta tartunta-aikana peräisin oleva, mutta viruksella saastunut tai sellaiseksi epäilty liha tai elintarvike määrätään hävitettäväksi ja luokitellaan luokan 2 sivutuotteeksi. Vastaavasti myös muut jäljitetyt, saastuneiksi epäillyt sivutuotteet käsitellään luokan 2 sivutuotteina. Luokan 2 sivutuotteina ne tulee toimittaa sivutuoteasetuksen mukaisesti hyväksytyyn käsittelylaitokseen tai hävittää ympäristölainsäädännön mukaisesti hyväksytyssä jätteenpolttolaitoksessa. Päätöksessä määrätään tuotteiden hävitystapa ja käsittelylaitos.

7 Määräyksen toimeenpano ja valvonta

Hävittämistä ja käsittelyä koskevan päätöksen täytäntöönpanosta vastaa se toimija, jolle päätös on osoitettu. Virkaeläinlääkäri, joko teurastamo valvova virkaeläinlääkäri tai kunnaneläinlääkäri, valvoo läänineläinlääkäriin ohjauksessa, että päätös toteutetaan kaikkien materiaalien osalta oikein.

8 Sisämarkkinoiden kautta saapuneen elintarvike-erän aiheuttama ASF-riski

Edellä kuvattuja menettelytapoja voidaan soveltaa myös sisämarkkinoiden kautta Suomeen tuotuun lihaan tai lihatuotteeseen, jos siinä epäillään ASF-tartuntariskiä. Eri viranomaisten työnjakoa tilanteessa, jos epäillään sisämarkkinoiden kautta tuodun lihan tai tuotteen aiheuttavan ASF-tartuntariskin, on kuvattu ohjeessa ”Toimintaohje viranomaisille epäiltäessä afrikkalaisen sikaruton tartuntavaaraa aiheuttavan eläinperäisen elintarvike-erän saapuneen sisämarkkinasiirtona Suomeen”. Ohje on viranomaisten käytössä Ruokaviraston extranetissä Pikantissa.

9 Vaikutus sianlihan ja sivutuotteiden vientiin

Afrikkalaisen sikaruton toteamisella on vaikutuksia vientiin silloin, kun viennin kohdemaana edellyttää vapautta afrikkalaisesta sikarutosta. Osa kohdemaista edellyttää tautivapautta koko Suomen alueelta, vaikka vientiin tarkoitettu liha, lihatuotteet tai sivutuotteista saadut tuotteet eivät olisi peräisin alueelta, johon kohdistuu rajoituksia. Taudin esiintyminen jossakin päin Suomea voi siis pysäyttää viennin tiettyihin

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto
Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Elintarvikkeiden ja sivutuotteiden jäljittäminen, takaisinvento ja käsittely afrikkalaisen sikaruton tautitapauksessa

maihin koko Suomesta. Jos selviää, että vientiin on lähtenyt tuotteita sellaisella viennin eläinterveystodistuksella, jossa on vakuutuksia koskien afrikkalaista sikaruttoa, on vientiyritysten ja todistuksen myöntäneiden virkaeläinlääkärien ilmoitettava siitä Ruokaviraston vientijaostolle. Ruokaviraston vientijaosto ohjeistaa ilmoittamisesta tarkemmin verkkosivuillaan tautitapauksen yhteydessä. Ruokavirasto tai maa- ja metsätalousministeriö ilmoittaa viennin kohdemaalle tautitapauksesta, jotta kohdemaan viranomaiset voivat ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin vientierän saapuessa.

10 Kustannukset

Eläintautilain (76/2021, 86§) mukaan afrikkalaisesta sikarutosta aiheutuneita kustannuksia ja menetyksiä ei korvata valtion varoista, jos ne ovat syntyneet eläinperäisten tuotteiden jalostuksessa tai muiden tuotteiden tai rehujen valmistuksessa taikka eläinperäisten tuotteiden tai muiden tuotteiden kaupan pitämisessä. Siten lihan, lihatuotteiden ja sivutuotteiden jäljittämisen- ja hävittämiskustannuksista vastaa kyseinen toimija.

11 Lainsäädäntöä

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta (eläinterveysäännöstö)

Komission delegeoitu asetus (EU) 2020/687, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 täydentämisestä tiettyjen luetteloitujen tautien ehkäisemistä ja torjuntaa koskevien sääntöjen osalta (a-luokan tautien vastustus)

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2021/605 afrikkalaista sikaruttoa koskevista erityisistä torjuntatoimenpiteistä (afrikkalaisen sikaruton suoja päätös) ja siihen tehdyt muutokset (20.4.2023 asti)

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/594 afrikkalaista sikaruttoa koskevista erityisistä taudintorjuntatoimenpiteistä ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/605 kumoamisesta ja siihen tehdyt muutokset (afrikkalaisen sikaruton suoja päätös) ja siihen tehdyt muutokset (21.4.2023 alkaen)

Valvonta-asetus (EU) 2017/625

Eläintautilaki 76/2021

Maa- ja metsätalousministeriön asetus a-luokan eläintautien vastustamisesta 628/2023

Elintarvikelaki 297/2021

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1069/2009 muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveysäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta (sivutuoteasetus)

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto
Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

Elintarvikkeiden ja sivutuotteiden jäljittäminen, takaisin veto ja käsittely afrikkalaisen sikaruton tautitapauksessa

12 Ohjeita ja lisätietoa

Lisätietoa afrikkalaisesta sikarutosta: www.Ruokavirasto.fi/asf

Ohjeistusta elintarvikealan toimijoille ja valvojille varautumisesta afrikkalaiseen sikaruttoon: <https://www.ruokavirasto.fi/elintarvikkeet/elintarvikeala/poikkeustilanteet/varautuminen-afrikkalaiseen-sikaruttoon/>

Ohjeita elintarvikkeiden takaisinvedosta

<https://www.ruokavirasto.fi/elintarvikkeet/elintarvikeala/poikkeustilanteet/takaisinveto/>

Toimintaohje viranomaisille epäiltäessä ASF-tartuntavaaraa aiheuttavan eläinperäisen elintarvike-erän saapuneen sisämarkkinasiirtona Suomeen. Pikantti-ekstranet/ Elintarvikkeet tai Pikantti-ekstranet/ Eläimet

Toimintaohjeet eläinterveysviranomaisille afrikkalaisen sikaruton torjunnasta eläinten pitopaikassa. Pikantti-ekstranet, eläintautivalmiuden toimintaohjekansio

Viestintä eläintaudeista johtuvassa erityistilanteessa -ohje eläinterveysviranomaisille. Pikantti-ekstranet, eläintautivalmiuden toimintaohjekansio

Voimassa olevat vientirajoitukset: <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/tuonti-ja-vienti/vienti-eun-ulkopuolelle/vientirajoitukset/>

Vientijaoston yhteystiedot: <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/tuonti-ja-vienti/vienti-eun-ulkopuolelle/yhteystiedot/>

Viranomaisen toiminnan tulee perustua laissa olevaan toimivaltaan ja viranomaistoiminnassa tulee tarkoin noudattaa lakia.

Viranomaisohjeet eivät ole oikeudelliselta luonteeltaan muita viranomaisia tai toimijoita sitovia. Viime kädessä lainsäädännön soveltamista koskevat kysymykset ratkaisee tuomioistuin. Ohjeessa esitetyt tulkinnat ovat Ruokaviraston näkemyksiä siitä, miten lainsäädäntöä tulisi soveltaa.